

CAPITULUM 9

181

De clericis superbe cantantibus, quorum voces diabolus in saccum misit.

Tempore quodam clericis quibusdam in ecclesia quadam saeculari fortiter, id est, clamose, non devote, cantantibus, 5 et voces tumultuosas in sublime tollentibus, vidi homo quidam religiosus, qui forte tunc affuit, quandam daemonem in loco eminentiori stantem, saccum magnum et longum in sinistra manu tenere, qui cantantium voces dextera latius extensa capiebat, atque in eundem saccum mittebat. 10

Illis expleto cantu inter se gloriantibus, tanquam qui bene et fortiter Deum laudassent, respondit ille, qui videbat visionem: „Bene quidem cantastis, sed saccum plenum cantastis.“

Mirantibus illis, et interrogantibus cur hoc diceret, visionem eis exposuit. Haec mihi retulit Abbas ordinis Cisterciensis, vir summae gravitatis.

His exemplis non reprehenditur devotus clamor, quo Deus laudatur in cantu et psalmodia, sed tantum inanis gloria. Memini Prophetam dixisse: „Circuibo et immolabo 20 in tabernaculo eius hostiam vociferationis, cantabo et psalmum dicam Domino.“

Quantum ei devota placeat vocum exaltatio, satis audies in sequenti distinctione capitulo quinto. Ibidem invenies, quantum ex hoc daemones laetentur, si sine humilitate in 25 psalmodia voces exaltentur.

Audi nunc exemplum satis terribile de superba et lucrativa praedicatione.

⁴⁷⁵ Vgl. *mirac. 5, 5*, unten 966–979.

CAPITULUM 47

214

De praelato, qui ordinem vocavit tentationem.

Recordor nunc cuiusdam viri valde literati et cuiusdam nobilis ecclesiae praelati. Huic cum nuper dicerem, „quare non venitis“, ut quid tamdiu exspectatis? respondit mihi: „Non audeo intrare in temptationem“; distinctionem ordinis temptationem appellans. Ex multo enim tempore voluntatem habuit veniendi ad ordinem, sed quadam pusillanimitate impeditus est usque adhuc. Huic congruit illud Salomonis: „Qui observat ventum, nunquam seminat.“ Ventus 10 est tentatio, seminatio conversio. Qui nimis timet in ordine tentari, vix poterit ad ordinem converti. Novi plures in saeculo, tam clericorum quam laicorum, qui a multo tempore votum fecerunt, nec tamen audent converti timore temptationum. Semper ante oculos habent temptationes, sed 15 non considerant multimodas quae in ordine sunt consolations. Ecce exemplum.

CAPITULUM 48

De milite, qui ordinem vitavit timore pedicularorum.

Retulit mihi Daniel Abbas Sconaviae, militem quandam 20 honestum et in militia nominatum, in Campo factum fuisse monachum. Hic cum alium quandam militem, aequo in armis strenuum, in saeculo amicum habuisset, et die quadam ad conversionem eum hortatus fuisse; respondit ille magnae pusillanimitatis verbum: „Vere, amice, ego forte 25 venirem ad ordinem, si non esset una res quam timeo.“ In-

⁵⁷¹ Vermutlich eine der bedeutenden Kanonikerkirchen in Köln.

⁵⁷² Zisterzienserklöster bei Heidelberg; vgl. *mirac.* 1,31, oben 288f; 2,14, oben 418f; 2,33, oben 490f; 6,3, unten 1144f; 7,31, unten 1388f; 9,17, unten 1780f; 9,57, unten 1872f; 10,64, unten 2016f; 12,27, unten 2246f.

terrogante monacho, quaenam esset res illa; respondit miles: „Vermiculi vestimentorum. Pannus enim laneus multos vermiculos nutrit.“ Tunc ille subridens ait: „Och fortē militem! Qui in bello diaboli non timuit gladios, in militia Christi timere debet pediculos? Auferent tibi nunc 5 pediculi regnum Dei?“ Ille licet ad haec verba tunc tacuerit, tempore tamen modico emerso, effectu respondit. Nam et ordinem tam verbis quam exemplo illius provocatus intravit.

Contigit ut postea hi duo | convenienter Coloniae in ec- 10 clesia beati Petri. Monachus vero Campensis cum alterum regulariter salutasset, subridens adiecit: „Quid est, frater? Timesne adhuc vermiculos?“ Ille bene recordans unde talis interrogatio haberet originem, et ipse subridendo respondit verbum bonum, verbum memoria dignum: „Cre- 15 de mihi, frater, et hoc pro certo scias, quia si essent omnes vermiculi omnium monachorum in meo corpore, non me de ordine morderent.“ Quo verbo auditio, ille multum aedificatus est, multis illud ad aedificationem recitans.

Vides quantae fortitudinis factus sit is, qui ante conversionem nimis fuerat pusillanimis? Unde hoc, nisi ex divinis consolationibus, quae sunt in ordine?

Haec de his dicta sint, quos vitium pusillanimitatis ne convertantur avertit. Nunc audi aliqua exempla de his, quos post conversionem ne proficerent tentavit et impedi- 25 vit.